

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی و درمانی تهران

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی
دکتر شریعتی

فتق دیسک بین مهره‌ای گردن

بیمارستان دکتر شریعتی

کد: ۲۲۸

زیرنظر: دکتر علیرضا خوشنویسان

گردآورندگان: سیمین مرندی، خدیجه خسروپریز
واحد آموزش سلامت

دفتر پرستاری

کد: ۲۲۸ - فتق دیسک بین مهره‌ای گردن:

گردن انسان شامل ۷ مهره است که بعد از کمر، شایع‌ترین مفاصل مستعد آرتروز، ساییدگی و کاهش فاصله و فتق دیسک است. البته مهره‌های گردنی از آنجایی که نخاع و ریشه‌های عصبی بسیار مهمی را در بر گرفته بسیار حساس‌تر از مهره‌های کمری هستند و آسیب‌های جدی این ناحیه می‌توانند باعث فلچ کامل دست‌ها و پاها گردد. دیسک بین مهره‌ای که به صورت کمک فنری - ضربه‌های وارد به ستون فقرات را خشی می‌کند بصورت صفحه‌ای مابین دو جسم مهره قرار گرفته است که جنس صفحه از غضروف است این عضو که بزرگ‌ترین عضو بدون عروق بدن است از دو قسمت محیطی و مرکزی بوجود آمده است. در هسته دیسک (مرکزی) مایع نیمه جامد ژلاتین مانندی وجود دارد که ۹۰ - ۸۰٪ آن را آب و بقیه را مواد کلائرن تشکیل می‌دهد. آنچه به عنوان فتق دیسک گردنی مشهور است خروج قسمت میانی (هسته) دیسک تحلیل رفته است که از محل طبیعی خارج شده و بسته به محل خروج باعث فشار روی نسوج عصبی نزدیک می‌شود در این حالت دیسک بطرف کانال رانده می‌شود و در نتیجه به نخاع فشار وارد می‌آورد که ممکن است در گردن و رأس شانه‌ها سفتی نیز ایجاد شود.

علائم فتق دیسک گردنی چیست؟

تابلوی درد این بیماران به دو گروه تقسیم می‌شود:

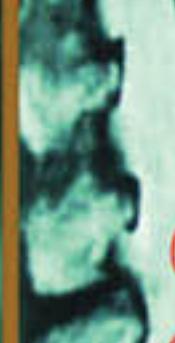
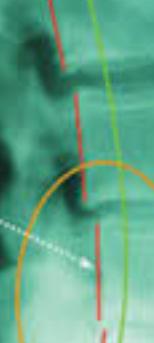
۱ در شکل حاد بیمار به علت درد شدید گردن با انتشار در مسیر ریشه مبتلا به دست مراجعه می‌کند. گردن کج و بازویی که بر حسب ریشه مبتلا به سمت بالا یا عقب نگه داشته می‌شود و هر گونه حرکت باعث تشدید این دردها می‌شود و نیز سفتی در عضلات گردن از علایم دیگر هستند.

۲ در شکل مزمن فشار روی نخاع گردن زیاد می‌شود و علائمی چون بی‌حسی، کرختی، سوزن سوزن شدن و خواب رفتگی انگشتان دست دیده می‌شود. ممکن است مدت زمان درد طولانی شود و فاصله دردها کمتر شود. به غیر از درد علایم حسی حرکتی و تعادلی و ادراری ممکن است در گردن و رأس پوستی است ولی گاهی از روش‌های تهاجمی‌تر استفاده می‌شود که سر بیمار یک وزنه متصل شده تا فضای بین مهره‌ها را افزایش دهد بنابراین فشار روی ریشه‌های عصبی را تسکین می‌بخشد. اگر درد بهتر نشد نیاز به جراحی پیدا می‌شود.

منبع:

• Youmans neurological surgery.h.richard winn/sixth edition/2011

• Brunner and suddarth textbook of medical surgical nursing . suzanne smeltzer/N.A edition 2010

تهران - خیابان کارگر شمالی - سه راه جلال آلمحمد

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی دکتر شریعتی

تلفن: ۸۸۴۳۵۰۰۰ ، ۸۶۹۵۱

www.shariatihospital.ir , info@shariatihospital.ir